

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים
ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים
מועד הבחינה: קיץ תשע"ו, 2016
מספר השאלון: 223,030201

תולדות עם ישראל

לבתי ספר עצמאיים

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שתיים וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.
פרק ראשון	—	תולדות עם ישראל במאות י"ח-כ'	—	(18x4)	—	72 נקודות
פרק שני	—	חורבן יהדות אירופה	—	(18x1)	—	18 נקודות
פרק שלישי	—	מושגים	—	(2x5)	—	10 נקודות
				סה"כ	—	100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
- ד. הוראות מיוחדות: אין.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון — תולדות עם ישראל במאות י"ח-כ' (72 נקודות)

ענה על ארבע מהשאלות 1-6 (לכל שאלה — 18 נקודות).

1. תנועת המוסר

- א. רבי ישראל מסלנט הקים את תנועת המוסר. הסבר שני גורמים להקמת התנועה.
פרט שניים מעיקרי שיטתו של רבי ישראל מסלנט. (6 נקודות)
- ב. תאר את פעולותיו של רבי ישראל מסלנט בחיזוק התורה והמוסר, ובענייני ציבור.
סך הכול — שלוש פעולות. (6 נקודות)
- ג. תאר שניים מעיקרי שיטתו של אחד ממשיכי הדרך של תנועת המוסר. (6 נקודות)

2. יהדות ארצות־הברית

- א. יהודים שהיגרו לארצות־הברית בשנים 1881-1914 התמודדו עם קשיים בקיום מצוות.
הסבר שני קשיים כאלה. (10 נקודות)
- ב. ציין שני ארגונים שפעלו בארצות־הברית במאה ה־20 — ארגון אחד שפעל לטובת יהודים בארצות־הברית וארגון אחר שפעל למען יהודים ממדינות אחרות. תאר את פעילותו של כל ארגון. (8 נקודות)

3. היהודים בארצות האסלאם

- א. תאר תמורה אחת שחלה במעמד המדיני של היהודים באחת ממדינות האסלאם בשנים 1800-1950, ותאר את מצבם הכלכלי באותה מדינה.
(9 נקודות)
- ב. רבנים מארצות האסלאם פעלו לחיזוק התחום הרוחני בקהילותיהם.
בחר שניים מהם, ותאר שתי פעולות שעשה כל אחד מהם בתחום זה (סך הכול — ארבע פעולות). (9 נקודות)

4. ארץ-ישראל במאה ה"ט

א. הסבר שלושה גורמים ליציאה של היהודים בירושלים מן החומות במאה ה"ט.

(6 נקודות)

ב. ציין שתי שכונות בירושלים שהוקמו בתקופה זו.

תאר שני קשיים של המתיישבים בהן, וכיצד הם התמודדו עם אחד מן הקשיים. (6 נקודות)

ג. בתקופה זו הוקמו בארץ-ישראל מושבות. ציין שתיים מהן. תאר שתי פעולות שליליות של

פקידי הברון במושבות: אחת מתחום החינוך ואחת מתחום השמיטה. (6 נקודות)

5. פרעות תרצ"ו-תרצ"ט

א. בשנים תרצ"ו-תרצ"ט נקטו הערבים בארץ-ישראל פעולות איבה נגד היהודים ונגד הבריטים.

תאר שלוש פעולות כאלה. (6 נקודות)

ב. תאר שתי דרכי התמודדות של היישוב היהודי בארץ עם הפרעות בתקופה זו. (6 נקודות)

ג. תאר שתי פעולות או תכניות של הבריטים בתקופה זו הנוגעות לגורל ארץ-ישראל.

(6 נקודות)

6. מלחמת ששת הימים

א. ציין והסבר שלושה גורמים לפרוץ מלחמת ששת הימים. (6 נקודות)

ב. הצג שינויים שחלו בגבולות של מדינת ישראל עם שלוש ממדינות ערב, בעקבות המלחמה.

(4 נקודות)

ג. הניצחון במלחמת ששת הימים השפיע על מדינת ישראל בתחום הדמוגרפי, הכלכלי,

המדיני והרוחני. הסבר את השפעת הניצחון במלחמה בשלושה תחומים. (8 נקודות)

פרק שני — חורבן יהדות אירופה (18 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 8-7.

7. יחס הגויים כלפי היהודים במהלך חורבן יהדות אירופה

א. תאר שלוש גישות עיקריות של אומות העולם כלפי סבלם של היהודים בתקופת השואה.

הבא דוגמה לכל אחת מן הגישות שתיארת משלוש מדינות שונות באירופה.

(6 נקודות)

ב. הבא דוגמה אחת לניסיונות של יהודים להציל יהודים באמצעות משא ומתן עם הגרמנים.

(6 נקודות)

ג. תאר את הפעילות של אחד מחסידי אומות העולם למען הצלת יהודים. (6 נקודות)

8. השמדת יהודי פולין והמאבק בגטאות

א. תאר את השלבים של השמדת יהודי פולין בשנים 1939-1945. (9 נקודות)

ב. ציין שני טיעונים של חסידי המאבק המזוין בגטאות, ושני טיעונים של המתנגדים למאבק זה.

(9 נקודות)

פרק שלישי — מושגים (10 נקודות)

כתוב בקצרה על חמישה מן המושגים והשמות 9-16 (לכל מושג — 2 נקודות).

9. הבעל שם טוב 13. פרשת דרייפוס

10. איגרות צפון 14. חוקי נירנברג

11. הפרדת הקהילות בהונגריה 15. חזון אי"ש

12. עלילת דמשק 16. הבריגדה

בהצלחה!